

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Ilagt gebyr for manglende eller ufullstendig billett

Dato

22.08.2017

Saksnummer

2017-01049

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

25. april tok klager toget fra Stavanger til Sandnes. Klager hadde noen dager tidligere trykket feil da han skulle kjøpe sin vanlige periodebillett. Istedenfor for å velge studentbilletten til 350 kr som inkluderer buss og tog i Stavangerregionen, kjøpte klager ungdomsbilletten til 299 kr. Klager var i god tro om at han hadde kjøpt sin vanlige og gyldige billett da han gikk på toget.

Under kontrollen viste klager medvillig frem periodebilletten. Han ble avkrevd legitimasjon av kontrolløren som kunne konstatere at klager var for gammel for billetttypen han hadde kjøpt, og at det ville medføre kontrollgebyr. Klager prøvde å forklare ham at han var student og at han denne måneden hadde gjort en tabbe og kjøpt feil billett. Kontrolløren på sin side trodde ikke klager og utstedte gebyret.

Klager mener differensen på 51,- kr mellom student- og ungdomsbillett er liten i forhold til gebyret på 1150,-, og at skaden klager dermed har påført NSB er marginal i forhold til skaden NSB har påført klager. Klager har fra august 2016 kjøpt studentbillett, og viser til at Hadia Tadjik slapp gebyr. Klager hadde ved et uhell kjøpt feil billett og mener at det bør tale til hans fordel. Klager understreker at han faktisk hadde en billett og var i god tro.

Klager krever gebyret slettet.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Ved billettkontroll 25. april kunne klager fremvise enn Kolumbus periodebillett som er gyldig for ungdom fra med 15 år til og med 20 år. Dette er den rimeligste periodebilletten som Kolumbus selger og den er gyldig i alle Kolumbus' takstsoner.

På en ordinær Periodebillett er prisen fastsatt i forhold til antall soner. Prisen på ungdomsbilletten er 42 prosent lavere enn for en ordinær periodebillett for 1 sone som man må kjøpe etter fylte 21 år. Dersom man har fylt 21 år og kjøper med studentrabatt er differansen 15 prosent. Prisen er da 350,- kr for én sone, og differansen til ungdomsbillett vil da øke ytterligere hvis man bestiller for flere soner.

Ungdomsbilletten er betydelig subsidiert av fylket, og i tillegg til å være rimeligere i pris gir denne billetten rett til transport i alle soner. Denne billetten har altså fordel både på pris og gyldighet kontra andre periodebilletter.

Billetten var bestilt i Kolumbus' app. NSB har ikke noe med salget å gjøre. NSB var kun transportør. Ansvar for at man oppfyller vilkårene på den billett man selv har valgt påhviler klager. Ved stikkprøvekontroll, som ble utført ble det fastslått at klager ikke oppfylte vilkårene til denne billetten da klager var for gammel.

Klager skrev til NSB 4. mai at dette er en prinsipielt viktig for ham. Da altså at man risikofritt kan bestille en periodebillett som man ikke oppfyller vilkårene til, og blir man påtruffet i billettkontroll og ilagt gebyr, skal man kunne påberope seg rimelighetsgrunner for at gebyret skal frafalles. NSB kan ikke praktisere billettkontroll slik.

NSB vet ikke hvor den enkelte passasjer vil, skal eller har reist. Ved billettkontroll kan NSB kun forholde seg til om den som er påtruffet oppfyller vilkårene på billetter som er solgt med rabatt som barn, student, honnør mv.

NSB kan ikke se at tilfellet her skulle være noe annerledes enn f.eks. de som har blitt ilagt gebyr når de ved billettkontroll har presentert en barnebillett - men passert aldersgrensen for en slik billett.

Klager er som nevnt 21 år gammel og oppfyller ikke vilkårene på ungdomsbillett. Klager ble således ilagt et kontrollgebyr jf. NSBs transportvilkår §4.C da klager ikke hadde en gyldig billett for sin transport, og NSB oppretter holder krav om betaling av gebyret.

Nemnda bemerker

Klager ble ved billettkontroll på toget mellom Stavanger og Sandnes ilagt gebyr fordi han hadde en ungdomsbillett som han ikke var berettiget til på grunn av for høy alder.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 C at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett, vil bli ilagt et gebyr. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Nemnda bemerker at det ved kjøp av rabatterte billetter er den reisendes ansvar å påse at man fyller vilkårene for billetten.

Vilkårene for å ilegge gebyr var til stede.

Klager hevder at han hadde trykket feil da han kjøpte billetten og var i god tro.

Etter nemndas syn kan dette ikke gi grunnlag for å frafalle gebyret. Ut fra reiseforetakenes behov er det nødvendig å ha en konsekvent praksis da det er ulike årsaker til at reisende ikke kan vise gyldig billett.

Gebyrets størrelse er ikke fastsatt ut fra det tap reiseforetakene påføres i det enkelte tilfelle, men ut fra en generell policy som anses nødvendig for at billettsystemet skal fungere. Det vises for øvrig til redegjørelsen fra NSB vedrørende forskjellen på ungdomskort og studentkort.

Nemnda er kjent med at kontrollørene har en viss myndighet til å utøve skjønn, men nemnda har ikke grunnlag for å sammenligne skønnsutøvelsen i forskjellige saker da situasjonene er ulike.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)

Heidi L. Hansen (Flytoget)

Kristin Aarre (Ruter)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)